

«Погоджено»

на засіданні
педагогічної ради гімназії
від 31.08. 2021 року
протокол № 1

«Затверджую»

Директор Малолюбашанської гімназії
Малолюбашанської сільської ради
Костопільського району Рівненської області
О.Цимбалюк
31.08.2021 року

Освітня програма

Малолюбашанської гімназії

Малолюбашанської сільської ради

Костопільського району Рівненської області

на 2021-2022 навчальний рік

Розділ 1

Призначення гімназії та засіб її реалізації

Призначення гімназії полягає в наданні якісної базової загальної середньої освіти дітям шкільного віку мікрорайону гімназії, забезпеченні їх всебічного розвитку, вихованні та самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом реалізації призначення закладу загальної середньої освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальній, інформаційно-комп'ютерній, спортивній, художньо-естетичній) через розвинуту мережу гуртків;

Освітня програма, що реалізується у Малолюбашанській гімназії, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалення та перетворення суспільства виховання працьовитості; любові до природи; розвитку в учнів національної самосвідомості; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів; створення основи для усвідомленого відповідального

вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми гімназії здійснюється через два рівні освіти:

- початкова освіта (тривалістю чотири роки);
- базова загальна середня освіта (тривалістю п'ять років)

Розділ 2

Опис "моделі випускника» гімназії

Модель випускника **Нової Української школи** – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник гімназії має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння, отримані учнем, тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина ерудована, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості, у якої сформовані:

- державницький світогляд та громадянська зрілість;
- естетична культура;
- ціннісне ставлення до свого фізичного і соціального «я»;
- ціннісне ставлення до праці;
- екологічна культура;
- історичний та краєзнавчий світогляд;
- ціннісне ставлення до родини та людей.

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний,

самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник основної школи володіє якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів, успішно засвоює освітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Розділ 3

Цілі та задачі освітнього процесу гімназії

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітньої програми обумовлені «моделлю випускника», призначенням і місцем гімназії в освітньому просторі села, громади, району. Вони сформульовані конкретно, є досить вимірними, досяжними, визначеними за часом, несуперечливими по відношенню одна до одної. Тобто, відповідати загальним вимогам, що пропонуються до визначення цілей і задач.

Перед гімназією поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Сприяти створенню умов для забезпечення рівного доступу громадян до якісної освіти, для реалізації державних освітніх стандартів, сучасних підходів до організації навчання, виховання і розвитку особистості, на підвищення якості надання освітніх послуг в умовах переходу до Нової української школи.
2. Забезпечити дотримання вимог Державного стандарту середньої освіти та документів чинного законодавства в галузі освіти.
3. Продовжити процедуру самооцінки освітньої діяльності закладу освіти на основі внутрішньої системи забезпечення якості освіти.
4. Завершити роботу педагогічного колективу з реалізації проблемної теми «Створення єдиного освітнього здоров'язберігаючого та інформаційно-розвивального простору

школи як необхідної складової формування компетентностей учнів в умовах реформування освіти».

5. Активізувати видавничу роботу вчителів-предметників та класних керівників.

6. Сприяти розвитку творчої активності учнів, формувати ключові компетентності, стійкий інтерес до вивчення навчальних предметів, підвищувати рівень навчальних досягнень учнів їх практичних умінь і навичок.

7. Підвищити результативність участі в предметних олімпіадах і конкурсах різних рівнів.

8. Активно застосовувати інформаційно-комп'ютерні технології, підвищити загальний рівень застосування педагогами новітніх освітніх онлайн-платформ в умовах дистанційного навчання.

9. Удосконалити систему моніторингових досліджень, спрямованих на виявлення якісних показників навчальних досягнень та оптимізацію умов забезпечення рівного доступу громадян до якісної освіти.

10. Забезпечити повноцінне функціонування системи виховної роботи, посилити виховний вплив навчальної діяльності учнів.

11. Активізувати співпрацю із територіальними громадами району, соціальними інститутами, причетними до виховання учнівської молоді, як засобу підвищення ефективності і результативності виховання.

12. Сприяти залученню учнів до гурткової роботи.

13. Продовжити роботу зі збереження життя і здоров'я суб'єктів освітнього процесу гімназії, забезпечення сприятливих та безпечних умов навчання учнів та роботи працівників.

14. Забезпечити належний рівень санітарно-гігієнічних умов та протиепідемічних заходів на час карантину.

15. Продовжити роботу із поліпшення матеріально-технічного забезпечення закладу освіти.

Розділ 4

Навчальний план та його обґрунтування

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення, які будуть подані в рамках навчальних планів.

Для 1-2 класів програма складена у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (1-2 класи), розробленої під керівництвом Савченко О.Я. та затвердженою наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272 (таблиця 1).

Освітню програму укладено за освітніми галузями, які реалізуються через певні предмети, зокрема: мовно-літературна освітня галузь реалізується через предмети: українська мова, українська література, іноземна мова (англійська); математична освітня галузь через предмет – математика; природнича, соціальна, здоров'язбережна, громадянська та історична галузі реалізується через інтегрований предмет – я досліджую світ; інформаційна - інформатика; технологічна - трудове навчання ;

мистецька освітня галузь реалізується за окремими предметами: «музичне мистецтво» та «образотворче мистецтво»; фізкультурна - фізична культура.

Таблиця 1

Навчальний план для 1-2 класів Малолюбашанської гімназії

Назва освітньої галузі Класи	Кількість годин на тиждень		
	1 кл.	2 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна, у тому числі:	9	10	19
Українська мова та література	7+1	7+1	
Іноземна мова	2	3	
Математична	4	4	8
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	3	6
Технологічна	1	1	3
Інформатична		1	
Мистецька (музичне мистецтво, образотворче мистецтво)	2	2	4
Фізкультурна*	3	3	6
Усього	22	24	46
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Загальнорічна кількість навчальних годин	23	25	48
Гранично допустиме тижневе/ річенавчальне навантаження учня	20/700	22/770	42/1470

Для 3-4 класів програма складена у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (3-4 класи), розробленої під керівництвом Савченко О.Я. та затвердженою наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273 (таблиця 2).

Таблиця 2

Навчальний план для 3-4 класів Малолюбашанської гімназії

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень		
	Класи		Разом
	3 кл.	4 кл.	
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна, у тому числі:	10	10	20
Українська мова та література	7	7	
Іноземна мова	3	3	
Математична	5	5	10
Я досліджую світ (природнича, громадянська історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі)	3	3	6
Технологічна	1	1	4
Інформатична	1	1	
Мистецька	2	2	4
Фізкультурна*	3	3	6
Усього	25	25	50
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Загальнорічна кількість навчальних годин	26	26	52
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	23/805	23/805	46/1610

Освітня програма базової загальної середньої освіти окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової загальної середньої освіти і складена відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з навчанням українською мовою Таблиця № 3).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову з урахуванням можливостей та потреб закладу

Варіативна складова навчального плану визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів та використовується на підсилення предметів інваріантної складової.

Таблиця 3

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5+0,5	3,5+0,5	2,5+0,5	2+1	2+1
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	2	2	2

	Геометрія	-	-	2	2	2
Природо- знавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		23,5+3	26,5+3	28+3	28,5+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0,5	0,5	0,5	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27	30	31,5	32,5	34

Розділ 5

Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Гімназія потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки,

прес-конференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до державної підсумкової атестації проводяться консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями. Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше. Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями.

На виконання Державного стандарту освіти (забезпечення викладання навчальних предметів інваріантної складової, які передбачені Типовими освітніми програмами) робочий навчальний план гімназії включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, у якій передбачені додаткові години на предмети та факультативи. Враховуючи побажання батьків, кадрове забезпечення закладу освіти та з метою формування комунікативної компетентності учнів години варіативної складової виділено на вивчення української мови у 1,2, 8 та 9 класах по 1 годині, у 5-7 класах - по 0,5 години.

Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися протягом навчального року за розкладом.

Порядок вивчення окремих навчальних предметів

У 2021-2022 навчальному році визначено такий порядок викладання предметів інваріантної складової, на які виділено не цілу (дробову: 0,5; 1,5; 2,5 тощо) кількість годин:

№ з/п	Назва навчального предмету, спецкурсу тощо	Спрямування	Клас	Кількість годин за робочим навчальним планом	Кількість годин	
					I семестр	II семестр
1.	Історія України	Навчальний предмет інваріантної складової	8	1,5	2	1
2.	Історія України	Навчальний предмет інваріантної складової	9	1,5	1	2
3.	Географія	Навчальний предмет інваріантної складової	9	1,5	2	1
4.	Хімія	Навчальний предмет інваріантної складової	7	1,5	2	1

Поділ 2, 4, 5, 6, 8 класів на групи при вивченні інформатики здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами).

Розділ 6

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у</p>

		<p>письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p>

		<i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p><i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p><i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p><i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити

		<p>правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити</p>

		<p>споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти</p>

	довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.
--	--

Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні гімназійного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів).</p>
Здоров'я і безпека	<p>Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність

Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).
Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Оцінювання навчальних досягнень учнів — обов'язкова складова освітнього процесу.

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про **результати навчання учнів 1-4 класів** здійснюють у процесі:

- **формувального** оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;
- **підсумкового** оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

З урахуванням мети оцінювання змінено підходи до вираження оцінки. На заміну узагальненій бальній оцінці навчальних досягнень учнів з предмета

вивчення/інтегрованого курсу використовується **вербальна оцінка** окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу (освітньої галузі), яка окрім **оцінювального судження** про досягнення ще називається і **рівень результату навчання**.

Задля уніфікації термінів та зручності їх використання в практичній діяльності оцінювальне судження називається **вербальною оцінкою**, оцінювальне судження із зазначенням рівня результату - **рівневою оцінкою**.

Вербальну і рівневу оцінки виражаються як усно, так і письмово. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначається буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)».

Результат оцінювання **особистісних** надбань учня/учениці у 1-4 класах виражається **вербальною оцінкою**, а **об'єктивних** результатів навчання учня/учениці у 1-2 класах - **вербальною оцінкою**, у 3-4 класах – **рівневою оцінкою** на підставі рішення його педагогічної ради (від 31.08.2021 протокол №1).

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-9 класів здійснюється за 12 бальною шкалою. Змістом вимог до оцінювання є виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень учнів, які структуровані у навчальних програмах, за предметами. Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

- **I початковий рівень**, коли у результаті вивчення навчального матеріалу учень: • називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо; за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

- **II середній рівень**, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

- **III достатній рівень**, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

- **IV високий рівень**, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер. Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти Малолюбашанської гімназії складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Для адміністрації гімназії, педагогічного колективу та батьків учнів завжди важливо мати достовірну інформацію про поточний стан навчального процесу. Це дозволить своєчасно вносити корективи, отже, призведе до підвищення його якості. Таку інформацію на гімназійному рівні можна отримати, використовуючи програму моніторингових досліджень.

Педагогічний моніторинг - це система науково-обгрунтованої перевірки результату освіти (якості освіченості учня), корекція змісту і форм освітньої діяльності.

Моніторинг є найважливішим інструментом перевірки та оцінки ефективності впровадженого змісту освіти, використовуваних методик, служить основою для обґрунтованих шляхів усунення недоліків навчального процесу в гімназії, є основою для прийняття ефективних управлінських рішень.

Предметом педагогічного моніторингу досягнення стандарту є якість освіченості в єдності трьох його складових: предметної, діяльнісно-комунікативної, ціннісно-орієнтаційної.

Моніторинг включає в себе перевірку та оцінку кількісного зіставлення отриманих результатів, визначення якісних особливостей навченості учня. Основою моніторингу освіти є система показників і інструментарій вимірювання:

- рівня навченості учня;
- рівня вихованості школярів;
- ступеня готовності випускників гімназії до продовження освіти;
- рівня соціальної адаптації учнів та випускників гімназії до життя в суспільстві;
- ступеня збереження здоров'я дітей;
- рівня виконання стандартів освіти.

Крім того, при формуванні моніторингу освіти враховуються не тільки кінцеві результати діяльності гімназії, а й чинники, що впливають на якість кінцевих результатів. Тому, в змісті моніторингу шкільної освіти додатково включаються показники і інструментарії вимірювання:

- якості викладання і рівень професійної компетентності педагогів;
- якості виховної роботи та рівня професійної компетентності учителів;
- рівня організації та ефективності педагогічного і учнівського праці в гімназії;
- рівня фізичної культури і медичного обслуговування дітей;
- ступеня навчально-методичного забезпечення процесу стандартизації шкільної освіти.

Розділ 7

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітньої програми гімназії на 2021-2022 навчальний рік передбачено використання затверджених Міністерством освіти і науки України навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини; факультативу варіативної

складової, що забезпечує інтеграцію освітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель випускника».

**Науково-методичне забезпечення предметів
інваріантної складової робочого навчального плану**

№ з/п	Клас	Назва програми	Автор/ Видавництво	Коли і ким надано гриф
ПОЧАТКОВА ШКОЛА				
1	1-2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. 1-2 класи	Під керівництвом Савченко О.Я	Наказ МОН № 1272 від 08.10.2019 р.
3.	3-4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. 1-2 класи	Під керівництвом Савченко О.Я	Наказ МОН № 1273 від 08.10.2019 р.
4.	4	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 1-4 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 948 від 05.08.2016р.
БАЗОВА ШКОЛА				
5.	5-9	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
6.	5-9	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
7.	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
8.	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов «Іноземні мови. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
9.	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.

10.	9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи правознавства. 9 клас»	Ремех Т.О. та інші/ Сайт МОН України	Лист МОН №1/11-1969 від 21.05.2008р.
11.	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
12.	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
13.	5	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Природознавство. 5 клас»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
14.	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
15.	6-9	Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія.	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
16.	7-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
17.	7-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
18.	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
19.	5-9	Інформатика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
20.	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН № 804 від 07.06.2017р.
21.	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи»	Тимчик М.В. та ін./ Сайт МОН України	Наказ МОН №1407 від 23.10.2017р.

Науково-методичне забезпечення гуртків

№ з/п	Назва факультативу, гуртка	Назва програми	Автор	Коли і ким надано гриф
1.	Гурток «Музична мозаїка»	Навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку	Паненко Г.Л.	Схвалено для використання в позашкільних навчальних закладах (протокол засідання науково-методичної комісії з позашкільної освіти Науково-методичної ради з питань освіти МОН України, протокол No 3 від 22.12.2017)
2.	Театральний «Прем'єра»	Навчальні програми з позашкільної освіти художньо-естетичний напрям (вокальний, хореографічний, музичний, театральний, цирковий профілі)	Загальна редакція Шкура Г.А., Биковський Т.В., канд. пед. наук, доцент	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист від 08.04.2016 р. № 1/11-4657)
3.	Гурток «Футбол»	Навчальна програма для гуртків оздоровчого і професійно-прикладного спрямування ЗЗСО «Футбол (пляжний футбол)»	Ребрина А.А., Коломoeць Г.А., Ребрина А.А.	Лист Інституту модернізації змісту освіти від 02.07.2019 № 22.1/12-Г-518

Розділ 8

Структура навчального року

Відповідно до статті 15 (розділ XII) Закону України «Про освіту» структура навчального року, тривалість навчального тижня, інші форми організації освітнього процесу встановлюються закладом освіти в межах часу, передбаченого програмою.

2021-2022 навчальний рік розпочинається 1 вересня 2021 року та закінчується не пізніше 1 липня 2021 року.

Структура навчального року:

I семестр - з 01.09.2021 по 24.12.2021;

II семестр - з 10.01.2022 по 31.05.2022.

Упродовж навчального року проводяться канікули:

осінні канікули - з 26.10.2021 по 01.11.2021;

зимові канікули - з 25.12.2021 по 09.01.2022;

весняні канікули - з 21.03.2022 по 27.03.2022.

1 вересня – День знань.

Дата проведення свята «Останній дзвоник» - 31 травня 2022 року.

Дата вручення документів про освіту - червень 2022 року.

Екскурсії згідно рішення педагогічної ради гімназії (протокол № 1 від 31.08.2021 року) у 1-4-х класах проводяться впродовж навчального року, навчальні екскурсії та навчальна практика в 5-8-х класах не проводяться.

У випускному класі проводиться державна підсумкова атестація навчальних досягнень учнів відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів у системі загальної середньої освіти.

Вручення документів про освіту проводиться для випускників 9-го класу в червні 2022 року.

Орієнтовні терміни проведення ДПА для 4-х класів – друга декада травня 2022 року; для 9-х класів – календарний тиждень після закінчення навчального року.

Гімназія працює в режимі п'ятиденки з двома вихідними – субота, неділя. Навчальні заняття проводяться в одну зміну з 9⁰⁰ до 15³⁵ і регламентуються розкладом уроків, затвердженим директором гімназії.